

Høringsvars skjema: Nasjonal e-helsestrategi for helse- og omsorgssektoren

Det vedlagte høringsdokumentet oppsummerer fire tema som vi ønsker tilbakemelding på:

- Strategiens rolle
- Visjon, overordnede mål og målgrupper
- Fem prioriterte strategiske mål med målindikatorer
- Strategisk styring og oppfølging av strategien

Der høringsinstansen har innspill, er det ønskelig med begrunnelse og eventuelt forslag til endringer.

Merk skjemaet med «Saksnummer 22/414», lagre som PDF og send på e-post til postmottak@ehelse.no

Frist: 01.10.2022

Kryss av for type organisasjon/virksomhet:

- Statlig etat, ombud eller fagråd
- Fylkeskommune/Statsforvalteren
- Kommune/KS
- RHF/Helseforetak
- Fag- og interesseorganisasjoner
- Pasient- og brukerorganisasjon
- Forskning- og utdanningsorganisasjon
- Privatperson
- Privat virksomhet/næringsliv
- Annen enn nevnt ovenfor

Kontaktinformasjon

Navn på virksomheten (statlig etat, kommune, privatperson osv.): Whereby AS

Kontaktperson: Jørn Mikalsen

E-postadresse: jorn@whereby.com

1) Kan dere stille dere bak de fem strategiske målene, gitt strategiens rolle for å skape en felles langsiktig og forutsigbar retning for digitalisering på tvers av aktørene i helse- og omsorgssektoren?

Ja, utdyp gjerne

Nei, utdyp gjerne

Vet ikke, utdyp gjerne

Vi er enig i visjonen, men opplever at det legges alt for lite vekt på visjonsordene «Sammen» og «nyskapende tjenester» i målene som beskrives. Direktoratet har innhentet et godt kunnskapsgrunnlag i rapporten «Samarbeid med næringslivet på e-helseområdet», som peker på ni hovedfunn som er svært viktig for å kunne løse et sammensatt og komplekst utfordringsbilde på e-helsefeltet. Helsenæringen i Norge har over tid opparbeidet seg betydelig ekspertise på implementering og anvendelse av e-helse løsninger, og strategien som nå beskrives bør i mye større grad inkludere næringslivet for å løse utfordringsbilde. Strategien har klare mangler på dette område.

2) Har dere tilbakemelding på de fem strategiske målene med målindikatorer?

Mål 1: Aktiv medvirkning i egen og næres helse

Enig i strategien og prinsippene.

Mål 2: Enklere arbeidshverdag

Enig i strategien og prinsippene.

Mål 3: Helsedata til fornying og forbedring

Enig i strategien og prinsippene.

Mål 4: Tilgjengelig informasjon og styrket samhandling

Enig i strategien og prinsippene. Her mener vi det er viktig at staten blir mer tydelig på deres rolle i samhandlingen med næringslivet. I dag oppleves det på flere områder at staten mikser rollen sin og «sitter på begge siden av bordet». Når staten utvikler og drifter egne tjenester som helsenæringen kan levere, så skaper dette usikkerhet og ødelegger for at Norsk helsenæring kan lykkes i et hjemmemarked. Et eksempel på dette er Norsk Helsenett som i dag skal godkjenne alle videoleverandører som skal levere videotjenester til helsesektoren, for så i neste omgang konkurrere med dem. Norsk Helsenett har hatt monopol på å levere telemedisin tjenester til sykehusene i mange år. Nå som sykehusene skal behandle og følge opp pasientene mer i hjemmene sine, så trekkes NHN sin monopolistiske videotjeneste ut og skaper stor usikkerhet i et videotjeneste marked. Det er politisk enighet at man ønsker å utvikle og skape et Norsk næringsliv innenfor helsenæringen. Når staten utkonkurrerer næringen så taper både pasienten, helsearbeidere og den nasjonale næringen på dette. Her må det ryddes opp og dette bør komme få mer fokus i denne strategien.

Mål 5: Samarbeid og virkemidler som styrker gjennomføringskraft

Også her er vi enig i strategien, men her vi vil foreslå et enda mer definert samarbeid og tverrfaglig samarbeid med helsenæringen og spesielt de ulike helseklyngene som innehar oppdatert kunnskap på teknologi og hva som skal til for å løse flere av de organisatoriske utfordringene som næringen i fellekap har flagget gjentatte ganger.

3) Har dere tilbakemeldinger på prosessen for hvordan strategien skal følges opp?

I steg 3 beskriver dere at «Direktoratet for e-helse følger med på trender og utvikling på e-helseområdet som kan ha konsekvenser for strategien». Direktoratet har i 2020, 21 og 22 gitt ut trend-rapport om hva som er viktig og som man bør ta hensyn til ved å utarbeide en ny strategi for ehelse. Flere av deres egne funn i disse rapportene bli ikke tatt med i denne strategien. I disse rapporten trekker direktoratet frem at Skytjenester og økosystemer er teknologier som er lite utbredt i helsesektoren. Dere mener selv av det bør satses mer på disse teknologene. Fortsatt brukes under 1% av det totale IKT budsjettet for helse på skytjenester (ref IKT-Nøkkeltallrapport utgitt av Direktoratet for ehelse). En rapport fra OECD viser til at Helsenæringen i Norge ligger 10-15 år bak andre bransjer i digitalisering. Mens andre bransjer og helsesektor i andre land (opptil 8 % skytjenester) oppnår store effektive, økonomiske og innovative fordeler, bruker Norge mesteparten av budsjettet til å holde vedlike stivhengige lokale installerte IKT tjenester.

4) Andre innspill og tilbakemeldinger?

Vi synes det er veldig rart at et så viktig strategidokument ikke tar høyde for å fokusere på det største problemet i helsesektoren og i vår mening «elefanten i rommet» - hvordan kan man legge bedre til rette for en mer oppdater insentiv modell for de ulike aktørene i helsesektoren å gjøre det riktige beslutningene i forhold til visjon de definerte målene. Et av hovedfunnene fra rapporten «Samarbeid med næringslivet på e-helseområdet» peker på «De fleste aktørene i helse- og omsorgstjenesten, næringslivsaktørene og forskerne beskriver finansierings ordningene på e-helseområdet som utilstrekkelige. Aktørene synes å være samstemte i at det er behov for store investeringer for å realisere politiske ambisjoner og mål, og at de eksisterende finansieringsordningene ikke kan bære den oppskaleringen av e-helseområdet som trengs for å møte den økte etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester som forventes å komme». Direktoratet konkluderer i denne rapporten at næringslivet er en viktig bidragsyter i å få gjennomført implementering av ehelse, da bør dette kommer tydeligere fram i denne strategiplanen.